තියලුම හිමිකම් ආවර්ධම /(ආශුර පළිවාහුම්කාගයුකා. සාජු/All Rights Reserved)

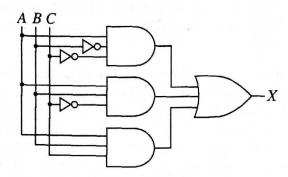
අධායන පොදු සහකික පතු (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022) සහඛා பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022) General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය II தகவல், தொடர்பாடல் தொழினுட்பவியல் II Information & Communication Technology II

B කොටස

- * ඕනෑම පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- 5. ආදාන A,B හා C සහ පුතිදානය X වන පහත රූපයෙහි දී ඇති තර්කන පරිපථය සලකන්න.

(a) ඉහත පරිපථය සඳහා සම්පූර්ණ සතාතා වගුව ගොඩනගන්න.

[ලකුණු 02]

(b) කාතෝ සිතියම, පහත ආකෘතිය පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න.

			AB		
		00	01	11	10
C	0				
C	1				

[ලකුණු 04]

- (c) කානෝ සිතියම භාවිතයෙන්, X පුතිදානය සඳහා, ගුණිතවල එකතුවෙහි (sum-of-products SOP) සරලතම පුකාශය වනුත්පන්න කරන්න. ලූප (loops) පැහැදිලි ලෙස ඔබගේ කානෝ සිතියමේ පෙන්වන්න. [ලකුණු 03]
- (d) කානෝ සිතියම භාවිතයෙන්, X පුතිදානය සඳහා, එකතුවල ගුණිතයෙහි (product-of-sums POS) සරලතම පුකාශය වනුත්පන්න කරන්න. ලූප පැහැදිලි ලෙස ඔබගේ කානෝ සිතියමේ පෙන්වන්න. [ලකුණු 03]
- (e) ඉහත (c) සහ (d) සඳහා ඔබ විසින් ලබාගන්නා සරල SOP සහ POS පුකාශ දෙක අතුරින්, වඩාත් සරල තර්කන පරිපථයක් කුියාත්මක කිරීමට කවරක් වඩා උචිත (සුදුසු) වන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

[ලකුණු 03]

6. (a) සමතා පරීක්ෂාව (parity check) යනු දත්ත සන්නිවේදනයේදී සිදුවන දෝෂ සොයාගැනීමේ සරල ශිල්පීය කුමයකි.

-1010110 යන බිටු හත සම්පේෂණය කළ යුතු යැයි සිතන්න. එය සම්පේෂණයේදී යම් දෝෂයක් සිදුව ඇතිදැයි සොයාබැලීමට ඔත්තේ සමතා (odd parity) පරීක්ෂාව සිදු කළ හැකි අයුරු පහදන්න. [ලකුණු 02]

(b) ABC සමාගමේ **නිපැයුම්** සහ **අලෙවි** ලෙස මූලික අංශ දෙකක් ඇත. **නිපැයුම්** අංශය යටතේ, පරිගණක පිළිවෙළින් 10 ක්, 12 ක් සහ 18 කින් සමන්විතව, **ගබඩා, සැපයුම්** සහ **මෙහෙයුම්** ලෙස ඒකක තුනක් ඇත. **අලෙවි** අංශයට පරිගණක 40 ක් ඇත. ABC සමාගමට 192.174.19.0/25 IP ලිපින කාණ්ඩය ලැබී ඇත. මෙම ලිපින කාණ්ඩයෙන් උපජාල සාදා, ABC සමාගමේ සියලු පරිගණකවලට IP ලිපින ලබා දිය යුතු වේ.

පහත දැක්වෙන අසම්පූර්ණ වගුවෙහි එම උපජාලකරණය පෙන්වා ඇත. එම වගුව ඔබගේ පිළිතුරු පතට පිටපත් කර, එහි ඇති හිස්තැන් පූරවන්න.

අංශය/ ඒකකය	ජාල ID (Network ID)	විකාශන ID (Broadcast ID)	උපජාල ආවරණය (Subnet Mask)	නෝඩු ගණන	භාවිත කළ හැකි IP ලිපින පරාසය
අලෙවි	192.174.19.0			64	
ගබඩා	.cc	192.174.19.79		16	
සැපයුම්	192.174.19.96	H *.		16	
මෙහෙයුම්		192.174.19.159		32	

[ලකුණු 06]

(c) මොහාන් සතුව මේස පරිගණක 10 ක් සහ කෙවෙනි (ports) දෙකකින් යුත් 64 Mbps අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවයක් සහිත මංහසුරුවක් (router) ඇත. සෑම පරිගණකයකටම පුමාණවත් ජාලකරන අතුරුමුහුණත් කාඩ්පත් (Network Interface Cards) ඇත. ඔහුට RJ 45 ට සම්බන්ධ කෙරෙන ඇඹරි යුගල (twisted pair) කේබල අවශා පුමාණයක් ද ඇත.

ඉහත උපකරණ භාවිත කොට අන්තර්ජාල උඩමතු බැලීම් (browsing) ස්ථානයක් ආරම්භ කිරීමට මොහාන් අදහස් කර, ඒ සඳහා ඔබගේ උපදෙස් පතයි. වෙනත් උපකරණ සඳහා මුදල් ආයෝජනය කිරීමට ඔහු අපොහොසත් බව ද පවසයි.

 $_{>}$ (i) මොහාන් සඳහා ඔබ යෝජනා කරන ජාල ස්ඵලකය (network topology) කුමක් ද?

[ලකුණු 01]

(ii) ඔබ යෝජනා කරන ජාලයේ තාර්කික සැකසුම අඳින්න.

[ලකුණු 02]

(iii) පවතින අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවයේ කලාප පළල (bandwidth) පිරිමසින අතරම සේවාපේක්ෂකයාට වඩා වේගවත් සම්බන්ධතාවයක් ලබාදීමටද මොහාන්ට අවශා ය. ඊට අමතරව සේවාපේක්ෂකයාගේ පෞද්ගලිකත්වය තහවුරු කරමින් අන්තර්ජාල පුවේශයේ පාලනයක් ලබාගැනීමටද ඔහු අපේක්ෂා කරයි. ඒ සඳහා ඔබ ලබාදෙන තාක්ෂණික යෝජනාව කුමක් ද?
[ලකුණු 01]

(iv) සන්නිවේදන ගමනාගමන (communication traffic) පෙරහනකට (filter) ලක්කරන අතරම, පිටස්තරයන්ගේ අනවසර පුවේශයන් වළකමින් මෙම පෞද්ගලික ජාලය ආරක්ෂා කරගැනීමටද අවශා ය. ඒ සඳහා ඔබ යෝජනා කරන යාන්තුණය කුමක් ද?

(v) ඉහත (iii) සහ (iv) සඳහා ඔබ යෝජනා කළ විසඳුම්, (ii) සඳහා ඔබ විසින් අඳින ලද තාර්කික ජාල රූපසටහනේ ඇතුළත් කරන්න. [ලකුණු 02]

- 7. (a) ඔබ පුදේශයේ තිබෙන PQR Books පොත් සාප්පුව, තම වහාපාරය වහාප්ත කිරීමට සහ අනෙකුත් පුදේශවල සිටින පාරිභෝගිකයන්ටද තම සේවා සැපයීමට ඉ-වාණිජහ අඩවියක් ආරම්භ කරයි. එය හරහා තමන්ට ඇවැසි පොත් සහ ලිපිදුවා තේරීම සහ ඇනවුම් ස්ථීර කිරීම මාර්ගගතව කිරීමට පාරිභෝගිකයින්ට හැකි වේ.
  - (i) මෙයට අදාළ ඉ-වාණිජා වාහපාර පුවර්ගය (business type) කුමක් ද?

[ලකුණු 01]

- (ii) PQR Books හි මෙම ඉ-වාණිජා අඩවිය භාවිත කරන ආදායම් ආකෘතිය (revenue model) කුමක් ද? [ලකුණු 01]
- (iii) එම ඉ-වාණිජා අඩවියේ සාර්ථකත්වයත් සමග, ඉ-පොත් සහ අනෙකුත් ශුවා දෘශා සන්ධාර අඩංගු අංකන ඉගෙනුම් දුවා (digital learning material) තම පාරිභෝගිකයින්ට ඉදිරිපත් කිරීමට PQR Books තීරණය කරයි. මෙය සඳහා ද ඉහත (ii) හි දැක්වූ ආදායම් ආකෘතියම ඔබ යෝජනා කරන්නෙහි ද? ඔබගේ පිළිතුර සාධාරණීකරණය කරන්න.
- (iv) වඩා විශාල පාරිභෝගික පදනමක් (customer base) සහ ජනපියතාවයක් සඳහා පුවාහ චැනලයක් (streaming channel) හරහා එම අංකන අන්තර්ගත (digital content) නොමිලේ ඉදිරිපත් කිරීමට PQR Books සැලසුම් කරයි. මෙම යෝජිත පුවාහ චැනලය හරහා ඔවුන්ගේ වශාපාර ආදායම ඉහළ නැංවීමට ආදායම් උපායමාර්ගයක් යෝජනා කරන්න.
- (v) ඉහත (iv) හි යෝජිත අංකන අත්තර්ගත (digital content) චැනලය කිුයාත්මක කිරීමේදී මෙම පොත් සාප්පුවට මුහුණ දිය යුතු පුධාන අභියෝගයක් ලියා දක්වත්ත. [ලකුණු 01]
- (vi) පාරිභෝගිකයින්ට වඩාත් තරගකාරී මිලදී ගැනීම් අත්විඳීමක් ලබාදීමට, සම්බන්ධිත භාණ්ඩ (උදා: පොත්, ලිපිදුවා වැනි) සහ සම්බන්ධයක් නැති භාණ්ඩ (උදා: සිල්ලර බඩු වැනි) සහ සේවා ඒකාබද්ධ කර මෙම ඉ-වාණිජා අඩවිය පුළුල් කිරීමේ විසඳුම නම් කරන්න. [ලකුණු 01]
- (b) සමස්ත මාර්ගගත වෙළෙඳපොළම පිරික්සා හොඳම භාණ්ඩ සෙවීමට ගැනුම්කරුවන්ට මං සලසන myShopper බහු-ඒජන්ත පද්ධතිය ගැන විස්තරයක් පහත දැක්වේ. මිලට අමතරව, අතෙකුත් ගැනුම්කරුවන්ගේ විචාර ද, විශේෂ දීමනා ද, වෙළෙන්දන්ගේ කීර්ති තාම ද, වගකීම් කාල සීමා සහ වර්ගයන් ද සැලකිල්ලට ගැනේ. පරිශීලකයා (ගැනුම්කරු) myShopper වෙබ් අඩවියට පිවිසි විට, සංවාදයේ මුදුලෙනු ප්රාද්

පරිශීලකයා (ගැනුම්කරු) myShopper වෙබ් අඩවියට පිවිසි විට, සංවාදයේ යෙදෙන chat-bot රොබෝ ඒජන්තවරයෙක් පරිශීලක සමග අන්තර් කියාව අරඹයි. පරිශීලකට කටහඬ (voice) හෝ පාඨ (text) හෝ ආදාන ලාධා ලෙස භාවිත කර භාණ්ඩය පිළිබඳ තම අවශාතාවයන් ලබාදිය හැක. මෙම අන්තර්කියාව අතරතුර chat-bot ඒජන්ත විසින් උකහා ගනු ලබන තොරතුරු සෙවුම් ඒජන්තවරයකුට භාර කරනු ලබන අතර, පරිශීලක සඳහා හොඳම භාණ්ඩය සෙවීමේ කාර්යය එම සෙවුම් ඒජන්ත භාරගතියි. ඒ සඳහා සෙවුම් ඒජන්ත විසින් එක් වසම්වල (වෙබ් අඩවිවල) සෙවීමේ නිරතවීම සඳහා වසම් ඒජන්තවරු කිහිපදෙනෙක් අරඹා, ඒ එකිනෙකට පරිශීලක අවශාතා ද, සෙවීමේ නිරතවිය යුතු වසම් ද නිර්දේශ කරයි. සෙවීමේ කියාව වේගවත් කිරීම සඳහා පෙවීම නිමවූ විට, එක් එක් උපවසම්වල සෙවීමේ නිරතවීමට, උපඒජන්තවරු කිහිපදෙනෙක් ද අරඹයි. එවැනි සියලු පුතිඵල ලද විට, වසම් ඒජන්ත ඒවා සසදා, ඉන් හොඳම පුතිඵල සෙවුම් ඒජන්තට ලබාදෙයි. පෙවුම් ඒජන්ත එවැනි සියලු පුතිඵල සසදා, හොඳම භාණ්ඩයේ විස්තර chat-bot ඒජන්තවරයාට නැවත ලබාදෙයි.

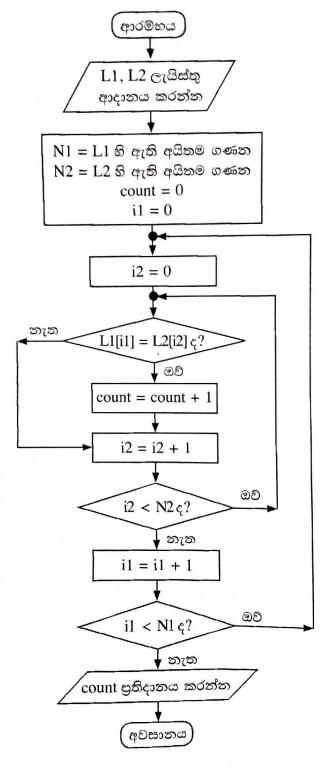
- (i) ඉහත බහුඒජන්ත පද්ධතිය සඳහා සරල ඒජන්ත රූපසටහනක් අඳින්න. ඔබගේ සටහනේ වැදගත් අංග (entities) නම් කර ඒවා අතර සම්බන්ධතා ද පැහැදිලිව දක්වන්න. [ලකුණු 06]
- (ii) ඉහත බහුඒජන්ත පද්ධතියෙන් ලැබෙන **එක්** වැදගත් වාසියක් ලියා දක්වන්න.

[ලකුණු 01]

(iii) ඉහත උපඒජන්තවරයකු ගොඩනැගීමේදී තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණයට අදාළව මුහුණ දිය යුතු එක් අභියෝගයක් ලියා දක්වන්න. [ලකුණු 02] 8. (a) පාසලක සිසුන් n දෙනෙකුගේ (n > 1) වයස් (අවුරුදු ගණනින්) L නම් වූ ලැයිස්තුවක ඇතැයි සිතන්න. L ලැයිස්තුව සහ k නම් නිඛ්ලයක් ආදාන යැයි උපකල්පනය කර, L ලැයිස්තුවේ ඇති, අවුරුදු k ට අඩු වයස ඇති සිසුන්ගේ සාමානෳ (average) වයස ගණනය කර පුතිදානය කිරීමට ඇල්ගොරීතමයක් ගැලීම් සටහනක් හෝ වාෳාජ කේතයක් හෝ මගින් ඉදිරිපත් කරන්න.

(b) පහත දැක්වෙන ගැලීම් සටහනෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන ඇල්ගොරිතමය සලකන්න. L1 සහ L2 යනු ශූතා නොවන නිඛ්ල ලැයිස්තු වේ. එම එක් එක් ලැයිස්තුවේ ඇත්තේ අනනා (එක නිඛ්ලයක් එකවරක් පමණක් ඇති) අයිතයෙ. එහෙත් L1 සහ L2 ලැයිස්තු දෙකේම යම් නිඛ්ලයන් තිබිය හැක. L[x] සංකේතනය මගින් L ලැයිස්තුවේ x නම් වූ දර්ශකයේ (index) ඇති අයිතමය දක්වයි. L ලැයිස්තුවේ අයිතම N ගණනක් ඇතිනම්, දර්ශකයන් $0,1,2,\ldots$

සිට (N-1) තෙක් වේ.

(i) L1=2,4,7,9,3,5 සහ L2=1,3,8,9,6,5,7 වේ නම්, පුතිදානය කුමක් ඩේ ද?

[ලකුණු 02]

(ii) මෙම ඇල්ගොරිතමයෙහි අරමුණ කුමක් ද?

[ලකුණු 02]

(iii) ගැලීම සටහනෙහි පුකාශ වන ඇල්ගොරිතමය කි්යාත්මක කිරීම සඳහා පයිතන් කුම*ලේඛයක්* ගොඩනගන්න. 9. (a) මාර්ගගතව ඉදිරිපත් වූ පාරිභෝගික ඇනවුම් සැපයීමට **අතත**න සුපිරි වෙළෙඳසැලකට ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවත් ඇත. සුපිරි වෙළෙඳසැල සැමවිටම තම පාරිභෝගික ඇනවුම් සපුරාලන්නේ මෙම සැපයුම්කරුවන් හරහා ය. එක් සැපයුම්කරුවකු වගකිව යුතු වන්නේ තම පුදේශයේ සිටින පාරිභෝගිකයින් ගැන පමණි. එක් පාරිභෝගිකයකුට සිටින්නේ එක් සැපයුම්කරුවකු පමණි. සෑම සැපයුම්කරුවකුටම කේතයක් (අනනෳ), ලිපිනයක් සහ දුරකථන අංක ඇත. එක් සැපයුම්කරුවකුට දුරකථන අංක කිහිපයක් තිබිය හැක.

සෑම පාරිභෝගිකයකුටම, ඉ-ලිපිනයක් (අනනෳ), නමක් සහ පදිංචි ස්ථානයක් ඇත.

පාරිභෝගිකයකුට, ඇනවුම් තහවුරු කළ හැක. සෑම ඇනවුමකටම එක් සැපයුම්කරුවකු පමණක් සහ එක් පාරිභෝගිකයකු පමණක් ඇත.

ඇනවුමක්, ඇනවුම් අංකයකින් (අනනාঃ), විස්තරයකින් හා වටිතාකමකින් සමන්විත ය. එක් සැපයුම්කරුවකුට එකකට වඩා වැඩි ඇනවුම් ගණනක් සැපයිය හැක.

සැ.යූ.: පහත (i) සහ (ii) කොටස් සඳහා භූතාර්ථ සම්බන්ධතා (ER) සටහන් ඇඳීමේදී ලැයිස්තුවේ දී ඇති පද පමණක් භාවිත කරන්න. (එම පද භාෂා දෙකින්ම ලියා දැක්වීම අනවශෘ ය.)

ලැයිස්තුව: {ලිපිනය (address), ඒජන්න (agent), කේනය (code), තහවුරු කරයි (confirms), දුරකථන_අංකය (contactNo), පාරිභෝගිකයා (customer), විස්තරය (description), ඉ-ලිපිනය (email), කුලියට_ගතියි (hires), පදිංචි_ස්ථානය (location), නම (name), ඇනවුම (order), ඇනවුම්_අංකය (orderNo), සැපයුම්කරු (supplier), සපයයි (supplies), වටිනාකම (value)}

(i) ඉහත විස්තරය සඳහා භූතාර්ථ සම්බන්ධතා (ER) සටහනක් අඳින්න.

[ලකුණු 07]

- (ii) ඇනවුම් සැපයීම සඳහා සැපයුම්කරුවෝ ඇතැම්විට ඒජන්තවරු කුලියට ගනිති. එසේ වුවත් සුපිරි වෙළෙඳසැල ඒජන්තවරු හඳුනාගන්නේ ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන්ගේ කේත හරහා ය. ඒජන්තවරයකුට තමක් සහ දුරකථන අංකයක් ඇත. එක් ඒජන්තවරයෙක් එක් සැපයුම්කරුවකුට පමණක් සේවය කරන අතර, එක් සැපයුම්කරුවකු එක් ඒජත්තවරයකුගේ සේවය පමණක් ලබාගතියි. මෙම විස්තර ඉහත (i) හි අඳින ලද ER සටහනට එකතු කරන්න.
  - [ලකුණු 04]

(b) ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සමාගමක් තම සේවාපේක්ෂකයන් (clients) සමග කොන්තුාත්තු (ගිවිසුම්) අත්සන් කරයි. එක් එක් කොන්තුාත්තුව සමාගමේ ඒජන්තවරයකු විසින් හසුරුවනු ලැබේ.

Contracts වගුවෙහි කොන්තුාත්තු පිළිබඳ විස්තර අඩංගු වේ. කොන්තුාත්තු අංකය, ඒජන්තවරයාගේ කේතය, නම සහ ජංගම දුරකථන අංකය පිළිවෙළින් CNo, ACode, AName සහ AMobile උපලැකිවල දැක්වේ. සේවාපේක්ෂකයාගේ නම Client මගින් දැක්වේ. Contracts වගුවේ පුාථමික යතුර CNo වේ.

Contracts

CNo	ACode	AName	AMobile	Client
C-112	EP003	Anura	0714545866	Srimal
C-103	EP006	Navod	0774511320	
C-116	EP003	Anura	0714545866	Abish
C-224	EP015	Virah	0763538147	Nehara Srimal

- (i) Contract වගුවේ EP003 ඒජන්ත කේතය සහිත ඒජන්තවරයාගේ දුරකථන අංකය 0772222222 ලෙස වෙනස් කිරීමට SQL පුකාශයක් ලියන්න. [ලකුණු 01]
- (ii) ඉහත Contracts වගුව කුමත පුමතකරණයෙහි පවතී ද?

[ලකුණු 01]

(iii) Contracts වගුව ඊළඟ පුමතකරණයට හරවන්න. (ඊළඟ පුමතකරණයේදී වූපුත්පන්න වන වගුවල දත්න ලිවීම **අනවශ**න වේ.) [ලකුණු 02]

- 10.(a) (i) තීරු කේත (bar code) තාක්ෂණය, පුස්තකාල කළමනාකාර පද්ධතියකට පුයෝජනවත් විය හැකි **ආකාරයක්** පහදන්න. [**ලකුණු 02**]
  - (ii) නූතන පරිගණක බොහොමයක්ම පාහේ, සකසන (processor) කිහිපයකින් සමන්විත ය. එවැනි පරිගණකවල එකකට වඩා වැඩි ගණනක් ඇති සකසන පුයෝජනවත් වන ආකාරයක් විස්තර කරන්න. [ලකුණු 02]
  - (iii) නශා (volatile) මතකය යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේදැයි පහදා එවැන්නකට උදාහරණ **එකක් (1)** පහත ලැයිස්තුවෙන් තෝරා ලියන්න.

ලැයිස්තුව: {ගතික සසම්භාවී පුවේශ මතකය (DRAM), දෘඪ ඩිස්කය, L1 නිහිත මතකය, රෙජිස්තර} [ලකුණු 02]

- (b) (i) තමාට තනි සකසනයක් (single processor) සහිත පරිගණකයක් තිබුනද, තමා විසින් එහි අරඹන සියලුම යෙදුම් එකවර කුියාත්මක වන්නේ කෙසේදැයි ශිෂායෙක් ඔබෙන් විමසයි. ඔබේ පැහැදිලි කිරීම ලියා දක්වන්න.
  - (ii) පරිගණකයක භාවිතයට ගතහැකි භෞතික මතකයේ (physical memory) විශාලත්වයට වඩා වැඩි විශාලත්වයෙන් යුත් කුමලේඛ වුවද එම පරිගණකයේ ධාවනය කළ හැක. එසේ හැකි වන්නේ කෙසේ ද?
  - (iii) ඩිස්ක ඉඩ පැවරීම සඳහා සබැඳි විභජනය (linked allocation) භාවිත කරන විට, සෑම ගොනුවක් සඳහාම, යාබද විභජනය (contiguous allocation) භාවිත කිරීමේදී අවශාවන ඉඩ පුමාණයට වඩා යම්තමින් වැඩි ඉඩ පුමාණයක් අවශා වේ. එයට හේතුව පහදන්න. [ලකුණු 02]